קמו.

ב"ע לא פליגי דמצילין.

פה וקשה דחין זה חי חתה רשחי

לאומרו בעל פה כיון שאינו אומרו

בלשון הקדש אלא באותו לשון כשהן

כתובין דהא שרי למימר בעל פה

תרגום ° כדמתרגם רב יוסף:

עילמית יוונית. אומר ר״י

דאסר שאר ספרים לכתוב יוונית ולא

התיר אלא בס"ת בלבד אבל רבנן

שרו אף בשאר ספרים כדאמר בפ"ק

דמגילה (דף ט.):

ובידן ספר איוב תרגום. משמע

שבימי התנאים כבר נעשה תרגום

כתובים וכן תניא במגילה (דף כא:)

שרה קורין (ספילו עשרה קורין (ספילו עשרה פורין

ועשרה מתרגמין מה שאין כן בתורה

אע"פ שיונתן לא עשאו מ"מ שוב נעשה

בימי התנאים ודלא (י) כאומרים דתרגום

של כתובים רב יוסף עשאוי:

דאתיא כרבי יהודה

מסורת הש"ם

א א מיי׳ פ״י מהלכות ס״ת הככה ג פוס"ע יו"ד סימן רפב סעיף ה: ב מיי פכ"ג מהלכות שבת הלכה כו סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שלד :סעיף יב

מוסף תוספות

א. דהתם ודאי איכא למגזר. מוס' הלח"ש. ב. באותו בית שהוא מציל ממנו. מוס' הלח"ש. ג. על ממונו. מוס' הרח"ש. T. הסמוכה לה, שאדם מתיירא שמא תתפשט הדליקה לתוכו, הואיל ואין הדליקה לשם עדיין. מאירי. לא בהילי כולי מאירי. לא בהילי כולי האי, לא גזרו בהן. לא"ש האי, יא גווד בוק. נמיע סימן ג'. ה. למקום שעירבו שאין כאן חשש שמא יבא לכבות. מלירי. ו. שאנו כותבין תורה שבע״פ וכוי, כולם הם פירושי המצוות ועיקרי תורה. למ״ש סימן מ׳. ז. דכיון דלא אפשר. למ״ש סימן מ׳.

רבינו חננאל

ואם חל להיות בחול ואם חל להיות בחול מפצעין באגוזים ומפרכין ברימונים ומותר בקניבת ירק מן המנחה ולמעלה, אבל [משום] מיגדר

אבל (משום) מיגדר [מילתא] אסרוהו. הדרן עלך ואילו קשרין פרק ששה עשר כל כתבי הקודש מצילין אותן מפני הדליקה בין שהון מעני הוליקה בין שקורין בהן בין שאין קורין בהן. פירוש קורין בהן, בצבור, תורה הפרשה בתורה ואפטרתא בנביאים, בתורה ואפטרתא בנב א ט, ושאין קורין בהן בצבור, כתיבי, איתמר היו כתובין תרגום ובכל לשון, רב הונא אמר אין מצילין אותן מפני הדליקה, רב חסדא אמר מצילין. ובכתבי הקדש שמתורגמין בלשון . אחר בין בכתב עברי בין בכתב אחר, ר' יוסי אומר יוסי מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל לטבריא ומצאו יושב על לטבריא ומצאו יושב על שולחנו של יוחנן בן הנזוף ובידו ספר איוב תרגום. א"ל רבי זכור אני את רבן גמליאל אבי אביך רבן גמליאל אבי אביך . שהיה עומד ע״ג מעלה בהר הבית. והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי הוא צוה עליו וגנזו. ור׳ נמי הכי קאמר מניחו במקום . התורפה והז כלים מאליהז. וומו פור והן כלים מאליהן. ולפום הכי תנא ר' יוסי אין מצילין אותן.

בל כתבי הקדש מצילין אותן מפני הדליקה כו'. אומר ר"ת דכולא האי פירקא איירי כשנפלה דליקה באותו בית או באותו חלר" דכיון שהאש שסב ודאי בהול הואג ואי שרית ליה אתי לכבויי כדמפרש בגמרא אבל נפלה דליקה בבית אחרד מותר להציל הכלה:

אליבא דמ"ד ניתנו לקרות בהן ואמר רבי חייא בר אבא (ניַ ואמר רבי חייא בר אבא מותר בקניבת ירק יוֹ (ניַ ואמר בקניבת ירק והשתא ספרים שלנוי מצילין דנתנו אמר רבי יוחגן יום כיפורים שחל להיות לקרות בהן משוסי עת לעשות לה׳ בחול) [3] מפצעין באגוזים ומפרכסין ברימונים הפרו תורתך כדאמרינן בהניזקין מן המנחה ולמעלה מפני ייעגמת נפש דבי (גיטין ס.): לא ניתנו לקרות בהן. רב יהודה מקנבי כרבא דבי רבה גרדי קארי פירש רש"י דהיינו רבן שמעון בן כיון דחזא דהוו קא מחרפי אמר להו אתא גמליאל דפליג במתניתין בפ"ק איגרתא ממערבא משמיה דר' יוחנן דאסיר: דמגילה (דף ח:) דאף ספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית ופירש הדרן עלך ואלו קשרים הרב פור"ת דהיינו טעמא כיון דלא ניתנו ליכתב אסור לקרות בהן משום דדברים שבכתב אסור לאומרן בעל

בל כתבי הקדש מצילין אותן מפני הדליקה בין שקורין בהן ובין שאין קורין בהן בהן שע"עונים גניזה שכתובים בכל לשון "מעונים גניזה" (6) אע"פ שכתובים בכל לשון ומפני מה אין קורין בהם מפני בימול בית המדרש: גבל איתמר יהיו כתובים תרגום או בכל לשון רב הונא אמר אין מצילין אותן מפני הדלִיקה ורָב חסדא אמר מצילין, אותן מפני הדליקה אליבא דמאן דאמר ניתנו לקרות בהן דכולי עלמא לא פליגי דמצילין כי פליגי אליבא דמאן דאמר לא ניתנו לקרות בהן רב הונא אמר אין מצילין דהָא לא ניתנו לקרות בהן רב חסרא אמר מצילין משום בזיון כתבי הקרש תנן כל כתבי הקדש מצילין אותן מפני הרליקה בין שקורין בהן בין שאין קורין בהן סרליקה בין שכחרין בהן © אע"פ שכתובין בכל לשון מאי לאו שקורין בהן נביאים ושאין קורין בהן כתובים אע"פ שכתובין בכל לשון דלא ניתנו לקרות בהן וקתני מצילין ותיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא ותסברא אימא סיפא מעונין גניזה

השתא אצולי מצילינן גניזה מיבעי אלא רב הונא מתרץ למעמיה ורב חסרא מתרץ למעמיה רב הונא מתרץ למעמיה בין שקורין בהם נביאים ובין שאין קורין בהם כתובים במה דברים אמורים שכתובין בלשון הקדש אבל בכל לשון אין מצילין ואפילו הכי גניזה בעו רב חסדא מתרץ לטעמיה בין שקורין בהן נביאים ובין שאין קורין בהן כתובים אע"פ שכתובין בכל לשון גמי מצילין והכי קאמר ומקק שלהן מעונין גניזה מיתיבי היו כתובים תרגום ש וכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא האי תנא סבר ניתנו לקרות בהן ת"ש היו כתובין גיפטית מדית עיברית עילמית יוונית אע"פ שלא ניתנו לקרות בהן מצילין אותן מפני הדליקה תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא תנאי היא דתניא יהיו כתובין תרגום ובכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה ר' יוסי אומר אין מצילין אותן מפני הדליקה אמר ר' יוםי סמעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל בריבי למבריא ומצאו שהי' יושב על שלחנו של יי(יוחנן הנווף) ובידו ספר איוב תרגום והוא קורא בו אמר לו זכור אני ברבן גמליאל אבי אביך שהיה עומד ע"ג מעלה בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי שקעהו תחת הנדבך אף הוא צוה עליו וגנזו ר' יוםי ברבי יהודה אומר עריבה של מים כפו עליו אמר רבי שתי תשובות בדבר חדא וכי מים בהר הבית מנין ועוד וכי מותר לאברן ביד אלא מניחן במקום התורפה והן יימרקיבין מאליהן מאן תנאי

דקאמר אכתובים קאי ולא

מותר בקניבת ירק. דשבות לאו איסורא דאורייתא הוא אלא דרבנן והכא משום עגמת נפש שמתקן ואינו אוכל והרי קרוב לעינוי שרי ודווקה מן המנחה ולמעלה שהוא שואף ומלפה לעת אכילה ואיכא עגמת נפש טפי: כיון דחזי דהוו קא מחרפי. מקדימין לפני המנחה

דהשתא לאו עגמת נפש הוא: אמר להו. לאינשי ביתיה: אתא איגרתא ממערבא כו'. כי היכי דלקבלו מיניה:

הדרן עלך ואלו קשרים

בל כמכי הקדש. כגון מוכה נביאים וכתובים ולא תימא תורה לחוד הוא דשרי למיטרח ולאצולי ולא שאר ספרים: מלילין אותן. כדקתני לקתן» למבוי שאינו מפולש וטירחה בעלמה הוה דשרי (ד) בה וחסרון עירוב כדמפרש בגמראים: בין שהוריו בהו. כגוו נביחים שמפטיריו בהו בשבת בבית הכנסת: בין שאין קורין בהן. כגון כתובים. ורבינו הלוי אמר דאפי׳ יחידים אין קורין בהן כדקתני טעמא משום ביטול בית המדרש דמשכי לבא ובשבת היו דורשין דרשה לבעלי בחים שעסוקין במלחכה כל ימות החול ובתוך הדרשה היו מורין להן הלכות איסור והיתר וטוב להן לשמוע מלקרות בכתובים: ואע"פ שלחובין בכל לשון. ואיכא למאן דאמר לקמן לא ניתנו לקרות בהן מצילין אותן: טעונין גניוה. אסור להניחן במקום הפקר ובגמרא מתרץ לה. ורבותי פירשו דהחי בכל אנביאים ומדומה אני מפני שמלינו ביונתן בן עוזיאל שאמרו תרגום הן מפרשין כך ואני אומר אף בנביאים אם אמר יונתן לא כתבו ולא ניתנו ליכתב והכי מפרש במסכת מגילה (דף ט.) ומאן דאסר בכולהו אסר בר מס"ת יוונית משום מעשה דתלמי המלך ולא מפליג התם בין נביאים לכתובים: מפני בטול בית המדרש. שהיה הבוע בשבת כדפרישית לעיל: בב" חיחמר היו כחובין חרגום. אכתובים קאמר. ול"נ אכל כתבי הקדש קחי: חליבה דמהן דחמר ניתנו לקרות בהן. מותר בכתבי הקדש הכתובין בכל לשון במסכת מגילה (דף ח:) ואין בין ספרים ותפילין ומוחות אלא שהספרים

נכתבין בכל לשון: לא ניתנו. ש (רבן גמליאל) פליג עלה ואמר אף ספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית: ואע"פ שכתובין בכל לשון. ולא ניתנו לקרות דמדקאמר אף על פי מכלל דלא ניתנו לקרות בהן דאי ניתנו מאי גריעותייהו: אימא סיפא. לדידך דאמרת אע"פ שכתובין בכל לשון אמציליו האי אימא סיפא על כרחיך

 ל) רש"ל מ"ז, ב) [פר שלה יהה טורת במולחי היום במנלחי היום בקניבה ותהה נפשו עגותה עליו וכן מפלעין באגוזי ומפררין ברמונים ודוקה מן המנחה ולמעלה שמאחר שהוא המנחה ונמענה שמחחר שהוח קרוב לעת האוכל דומה למי שיש לו פת בסלו ולא אתי למיכל מינייהו אבל קודם המנחה אסור גזרינן דילמא אתי למיכל מינה ורש"י פי" בזה שאמרו משום ענמת נפש בענין אחר ולא ישר בעיני עכ"ל בענין אחר ולא ישר בעיני עכ"ל בעל המאור], ג) [מוספ׳ פי"ד], ד) [מס׳ סופרים פ"ה הט"ו], ה) [בתוספתא איי מ יומנן בן ניזוף], ו) פ״א יומנן בן ניזוף], ו) פ״א ממסבדין, ו) [דף קטו], ח) [לקתן קיו.], ט) [נ״ל כשב״ג], י) [וע״ע מוס׳ מגילה כא: ד״ה ובמגילה מגילה כא: ד״ה ובמגילה נ"ק ג: ד"ה יתום׳ כדמתרגס],

הגהות הב"ח

(6) במשנה ואע"פ (6) במשנה ואע״פ שכתובין: (3) גמ׳ ואע״פ
כר׳ ואע״פ כר׳ ולא נימנו:
(ג) שם מרגוס ובכל לשון:
(ד) רש״י ד״ה מלילין וכר׳
דטרי בהו וסקרון: (ס) ד״ה התנאים כמו שמוכח הכא:

גליון הש"ם

. תום' ד"ה לא ניתנו. לדמת רגם ר"י. עיין בב"ק דף ג ע"ב בתוס' ד"ה כדמת רגם:

הגהות הגר"א

[א] גם' מותר. ל"ל אסור: [ב] שם (ואמר רחב"א אר"י) תא"מ: [ג] שם נחול. נ"ב מותר כן הוא גירסת מ״מ יא נגב ט ומי נו (ועמי ש רבינו בא"ח סימן תרי"א סק"ד):

מילחא באנפיה נפשיה הוא וטעונין גניזה בחול פשיטא השתא בשבת מציליטן להו גניזה בחול מיבעיא: **ואפילו הכי בעו גניזה**. ודקתני ואע"פ שכתובין בכל לשון לאו אהצלה קאי אלא אטעונין גניזה והכי קאמר אף על פי שכתובים בכל לשון ובשבת אין מצילין אותן בחול מיהא טעונין גניזה: **ומקק שלהם.** אם בלו ונעשו רקבון אף המקק רקבובית (⁶⁾ של אכילת התולעים טעונין גניזה: עברים. כתב של עבר הנהר: אבא חלפתא. אבא של רבי יוסי חלפתא שמו: רבן גמליאל בריבי. לא שהיה בנו של רבי אלא אדם גדול קרי בריבי: רבן גמליאל אבי אביך. הוא רבן גמליאל הזקן ורבן גמליאל שהיה בדורו של חלפתא הוא אבי אביו של רבינו הקדוש: על גב מעלה בהר הבים. שבהר הבית היו מעלות כשהות הולך וגבוה כדתנן במסכת מדות (פ"ב מ"ג): נדבך. שורת אבני הבנין: **טיט בהר הבית מנין.** וכי בטיט היו בונין והלא בטרכסיד היו בונים חול וסיד מעורבין וטיט לא הוי אלא עפר ומים: הסורפה. גלוי והפקר: מאן סנאי. דקאמר רב הונא לעיל תנאי היא מאן מהני תנאי קאי כרב חסדא ומאן כרב הונא: